

Колектив українських учених розробив концепцію впровадження нової комплексної технології використання українського вугілля для виробництва коксу, яка вирішує два стратегічних галузевих завдання для країни. Перше – зниження залежності від російського газу. Друге скорочення вугільного імпорту й максимальне використання вітчизняного твердого палива за рахунок поліпшення його якості.

Поява наукової праці «Ресурсозберігаючі технології металургійного виробництва на основі використання українського вугілля» зумовлена планомірним переходом українських меткомбінатів на сучасні світові технології, які допомагають відмовитися від використання газу за рахунок споживання більш якісного коксу, а також знизити енергоємність виробництва й собівартість виробленої продукції.

<...> Загалом з усіх технологій, які дають можливість знижувати споживання паливних ресурсів і підвищувати ефективність виробництва в металургії, саме технологія вдування пиловугільного палива є такою, що найшвидше реалізовується й окупається. Так, якщо середня вартість установки із вдування ПВП становить близько 150 млн дол. при терміні окупності два роки, то, наприклад, вартість спорудження конвертера перевищує 1 млрд дол. з періодом повернення вкладених інвестицій до 10 років.

Для довідки. Установки вдування пиловугільного палива в доменні печі в процесі виплавки чавуну допомагають скоротити споживання газу на 80–100 %. Якщо врахувати, що саме в доменному виробництві вітчизняні меткомбінати спалюють 3 млрд куб. м газу на рік, ефект економії є.

Упродовж останніх 20 років у світі практично всі нові доменні печі або модернізовані вводилися в експлуатацію з установками вдування ПВП. Отже, Україні в цьому питанні доводиться надолужувати технологічне відставання від світових тенденцій.

Як відомо, установки вдування ПВП уже експлуатуються на «Донецьксталі», Алчевському меткомбінаті й «Запоріжсталі», упроваджуються на ММК ім. Ілліча, а також їх проектує на «Азовсталі» й «АрселорМіттал Кривий Ріг». Наприкінці минулого тижня група «Метінвест» також заявила про залучення кредиту німецького Deutschebank на 25 млн євро для фінансування будівництва такої установки на Єнакіївському металургійному заводі.

Однак упровадження технології ПВП призводить металургів до іншої залежності – залежності від імпортного коксівного вугілля. Оскільки перехід з російського газу на коксівне вугілля вимагає використання якісного коксівного вугілля, яке, у свою чергу, можна виробити з коксівного вугілля з

вмістом сірки менше як 1 %.

На сьогодні вітчизняний вуглепром здатний надати вугілля для виготовлення коксу належної якості в обсязі 6–7 млн т на рік, тоді як у разі повномасштабного переходу українських меткомбінатів на технологію ПВП їх річна потреба в коксі становитиме близько 15 млн т. Щоб знизити тепер уже вугільно-імпорتنу залежність, необхідно розширювати власну базу видобутку якісного коксівного вугілля, а також поліпшувати якість самого коксу.

Власне, саме максимальна орієнтація на вітчизняну вугільну продукцію зі скороченням імпорту й була основною метою авторів концепції «Ресурсозберігаючі технології металургійного виробництва на основі використання українського вугілля». Праця стала результатом об'єднання зусиль вітчизняних учених (Донецький національний технічний університет, «Укркокс» та УХІН) і виробників – металургів («Донецьксталь», ЄМЗ), а також коксохіміків («Метінвест», Авдіївський коксохімічний завод, «Макіївкокс»). Нещодавно цю розробку було висунуто на здобуття Державної премії в галузі науки й техніки. На думку фахівців галузі, ця наукова праця заслуговує на найвищу оцінку.

Як повідомив гендиректор Асоціації «Укркокс» А. Старовойт, концепція містить у собі такі етапи, як реалізація технології виробництва високоякісного коксу, створення вітчизняної технології приготування пиловугільного палива з метою заміни коксу в доменному процесі, удосконалення технології з виплавки чавуну з використанням ПВП, упровадження ефективних рішень у процесі збагачення коксівного вугілля, а також налагодження в Україні виробництва чавуну з котунів без використання агломерату в доменній шихті (*Кильницький О. Ліки від газової залежності // Дзеркало тижня. Україна (http://dt.ua/ECONOMICS/lik_i_vid_gazovoyi_zalezhnosti-109516.html). – 2012. – 28.09 – 5.10).*